WASHINGTON DC

І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXVIII. Ч. 147 TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 5-го СЕРПНЯ (AUGUST) 1961 ЦЕНТІВ 12 CENTS No. 147. VOL. LXVIII.

КОНҐРЕС СХВАЛИВ КОМПРОМІСОВУ ФАРМЕРСЬКУ ПРОГРАМУ

НОВИЙ ЗАКОН ПЛЯНУЄ ЗМЕНШИТИ ФАРМЕРСЬКУ ПРОДУКЦІЮ

Вашингтон. — Обидві Палати Конґресу прийняли 3-го серпня компромісовий фармерський законопроєкт, який підпише президент Кеннеді, хоч Конґрес поробив поважні зміни в урядовому проєкті. Новий законопроєкт змагає до того, щоб зменшити продукцію пшениці та інших рільничих культур, бо хоче не допустити до дальшого збільшування фармерських продуктів, які лежать в урядових магазинах із попередніх років. Цей законопроєкт узгіднювали на окремій спільній конференції, що складалася з конґресменів і сенаторів, бо обидві Палати ухвалили були різні законопроєкти. На тій конференції вирішено, що фармери мусітимуть зменшити площі під засів на 10%. Крім того фармери мають на добровільній базі ще на один рік зменшувати площі під засів кукурудзи, насіння сорґум, ячменю та інших кормових культур. Прийнятий законопроєкт продовжує на дальший рік давніші проєкти: програму постачання молока школам, консерваційні праці на так званій Великій Рівнині і програму продавати або дарувати дещо з надвижки харчових продуктів закордонним країнам, які не мають подостатком харчів. Секретар рільництва Орвілл П. Фрімен не є вдоволений із цієї програми, але він рекомендуватиме Президентові підписати новий законопроєкт. За зменшення пшеничної площі засівів фармери діставатимуть від уряду у збільшеній висоті: замість дотеперішніх $1.79 за один бушель пшениці — по $2 за бушель. Фармери дістануть також відшкодування за зменшення засівної площі під кормові культури по 45% вартости кормового зерна. Ті фармери, що зменшать площі під засів пшениці на дальших 30%, мають дістати відшкодування у висоті 60% вартости цього зерна. Прийнятий законопроєкт дозволить на обмеження імпорту помаранч, горіхів і цибулі. Інші важливіші пункти фармерського закону: 1) Продовжено на дальші 3 роки повновласті урядові продавати за кордон фармерські продукти за чужу валюту; 2) Продовжено на 4 роки закон про вовну, згідно з яким американські продуценти діставатимуть окремі винагороди за збільшення плекання овець; 3) Злібералізували кредит для фармерів, який іде через Фармерську Будівельну Адміністрацію до тих фармерів, які мають низькі прибутки. Це саме відноситься і до позик, яких потребують фармери внаслідок посухи, повені або інших катастроф; 4) Продовжено повновласті урядові до 1971-го року в справі консервації районів Великої Рівнини; 5) Продовжено закон про т. зв. молочну програму для ветеранів, військового персоналу і шкільних дітей.

Діллон виїхав на Міжамериканську Економічну Конференцію до Уруґваю

Секретар скарбу Даґлес Діллон (зліва) приглядається, як його асистент Діксон Доннелі робить на бруку летовища останні поправки в заяві, що її має скласти Діллон під час нарад Міжамериканської Економічної Конференції.

Вашинґтон. — Секретар скарбу Даґлес Діллон 3-го серпня виїхав на Міжамериканську Економічну Конференцію до Уруґваю, очоливши 42-членну американську делеґацію. Перед виїздом Діллон повторив давнішу заяву про те, що ЗДА рішені приєднатися до латинських американських держав, щоб разом поборювати економічні недостачі в Латинській Америці та разом розв'язувати соціяльні проблеми. Діллон мав переночувати в столиці Бразилії місті Бразилія, звідки 4-го серпня виїхав до Монтевідео, куди мав прибути в суботу 5-го серпня. В Бразилії Діллон мав конферувати з президентом Ханіо Квардосом. Секретар скарбу заявив перед відлетом, що свідомий великої відповідальности за цю конференцію, але при цьому додав, що вірить в те, що 20 латинських держав також свідомі своєї відповідальности за успіх конференції. Конференція в Уруґваї повинна, на думку американського секретаря скарбу зліквідувати соціяльні несправедливості в американських державах і дати сильний поштовх до економічного росту.

ПРЕЗ. Д-Р СТЕПАН ВИТВИЦЬКИЙ ВІДМОВИВСЯ РОЗВ'ЯЗАТИ НАЦІОНАЛЬНУ РАДУ І СКЛИКАВ ЇЇ СЕСІЮ НА 8-го ВЕРЕСНЯ Ц. Р.

Мюнхен. — Як відомо, Президія Української Національної Ради ухвалою з 5 червня ц. р., запропонувала президентові УНР в екзилі д-рові Степанові Витвицькому розв'язати УНРаду та скликати нову її сесію в зміненому складі в ЗДА або в Канаді. Д-р С. Витвицький, як про це вже повідомлялось, відмовився це зробити, обмежившись до відкликання заповідженої вже сесії УНРади. 21 липня ц. р. Президія УНРади вдруге запропонувала розв'язання УНРади, та покликання спеціяльної Комісії для розгляду різних питань, що їх фракції УНРади не змогли вирішити в міжпартійних нарадах, чи пак не могла їх вирішити Президія УНРади. Проте през. д-р Ст. Витвицький послідовно протиставився і цій пропозиції, вважаючи, що розв'язання Української Національної Ради матиме для української визвольної справи та для української еміґрації погані наслідки, при чому він звернув увагу на нинішню важку міжнародну кризу, яка вимагає безперервности дії Державного Центру. Маючи на увазі цю складну міжнародну ситуацію і конечність санування відносин в УНРаді та прийшовши до висновку, що це можна буде зробити саме на сесії УНРади, д-р Ст. Витвицький скликав сесію Української Національної Ради на 8 вересня ц. р.

РАСК ВІДЛЕТІВ ДО ПАРИЖУ НА З'ЇЗД ЗАХІДНІХ МІНІСТРІВ

Вашингтон. — Державний секретар Дін Раск відлетів вночі з четверга на п'ятницю 4 серпня ц.р. до Парижу на конференцію західніх міністрів закордонних справ, що починається в суботу 5 серпня над справами Німеччини, Берліну й іншими, що близько цікавлять членські держави Організації Північно-атлянтійського пакту (НАТО). Дін Раск стрінеться з англійським міністром закордонних справ лордом Гюмом, французьким — Морісом Кув де Мурвілем і західньо-німецьким — д-ром Гайнріхом фон Брентано, але приявними будуть напевне й інші міністри закордонних справ країн НАТО. Зокрема прилетить туди італійський міністер закордонних справ Антоніо Сені, який саме закінчує разом із прем'єром Італії Амінторе Фанфані відвідини в Москві і мав довгі розмови з Хрущовим. У товаристві державного секретаря відлетіли його асистент для совєтських справ кол. амбасадор в Москві Чарльз Болен, асистент для европейських справ Фой Колер, заступник асистента для далеко-східніх справ Джан Стівс, асистент секретаря оборони для міжнародних справ безпеки Поль Нітце й інші високі урядовці. Відлетіли теж разом з державним секретарем, або вже раніше, численні журналісти, на чолі з пресовим секретарем Білого Дому Пієром Салінґером. До тієї конференції міністрів закордонних справ західня преса прив'язує велике значення, бо там мають остаточно устійнити політичну стратегію західніх великодержав у справах Німеччини й Берліну, а також Ляосу, що є предметом теперішньої затяжної конференції 14-х країн в Женеві. Водночас англійський міністер закордонних справ і члени почоту матимуть нагоду обговорити справу рішення англійського уряду розпочати офіційні переговори про приступлення Англії до 6-членної західньо-европейської Економічної Спільноти (Спільного Господарського Ринку), а Дін Раск матиме нагоду нараджуватись з президентом де Голем в справі мирного полагодження французько - туніського конфлікту за Бізерту.

Туніський президент пропонує переговори з Францією в справі Бізерти

Туніс. — Туніський президент Габіб Бурґіба склав в минулий четвер перед пресою заяву в примирливому, але й рішучому тоні, в якій він запропонував, щоб конфлікт між Францією і Тунісією щодо морсько-летунської бази в Бізерті поладнати в безпосередніх переговорах. Проте Бурґіба не відмовився від рішення Тунісії передати цю справу на розгляд надзвичайної сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, якщо Франція не відкличе своїх військ з міста Бізерти і не визнає принципу евакуювання бази в Бізерті в терміні, що його визначить двостороння конференція. Якщо дебатування над цією справою в Об'єднаних Націях не є зручне для західніх держав, заявив Бурґіба, то вони повинні зробити натиск на Париж, а не на Туніс. Туніські чинники доповнили пропозицію Бурґіби коментарем, що Тунісія напевне дасть Франції довший час — не дні, тижні, ані навіть місяці — для евакуації Бізертської бази. У Вашингтоні закінчилися наради през. Кеннеді, державного секретаря Раска й амбасадора ЗДА при Об'єднаних Націях Стівенсона з туніським міністром оборони Баґі 'Ляджамом. Стівенсон висловив вдоволення з тих переговорів і надію, що обійдеться без надзвичайної сесії Генеральної Асамблеї, але покищо все ще не відомо, чи Тунісія дасть ґарантію, що не буде перешкаджати нормальному функціонуванню бази (бо бльокада тієї бази спровокувала Францію до окупування міста з боєм, при чому згинуло 600 тунісців), та чи Франція погодиться на відступ. Право-націоналістична опозиція у Франції проти през. де Голя значно утруднює ситуацію.

СССР відповів на західні ноти у справі Берліну

Москва. — Совєтський уряд передав в минулий четвер 3 серпня ц. р. амбасадорам ЗДА, Англії і Франції довгі майже однозвучні ноти в справі Берліну, які є формально відповіддю Совєтів на відкинення мирового договору з двома Німеччинами та перетворення Західнього Берліну на „вільне місто", при чому Совєти грозили, що у випадку відмови Заходу вони підпишуть з Східньою Німеччиною сепаратний мир. Західні великодержави відмовили Совєтам права вирішувати справу Німеччини й Берліну односторонньою дією та порушувати цим існуючі східньо-західні договори з часу війни і зараз після неї. Тексту совєтської ноти покищо ще не оприлюднено, але за газетними інформаціями — вона мало різниться від заяв, що їх Хрущов склав в останніх днях дорадникові през. Кеннеді в справах роззброєння Джанові МекКлоєві та італійському прем'єрові Антоніо Сені. Короткий зміст тієї заяви зводиться до того, що Совєти далі підтримують згадане вгорі своє становище, але пропонують відбути в цій справі ще одну східньо-західню конференцію.

Два злочинці захопили літак і хотіли завезти його на Кубу

Ель Пасо, Тексас. — Колишній кількаразовий злочинець 38-річний Ліон Бірдон і його 16-річний син Коді із Чендлеру в Арізоні 3-го серпня захопили були літак Буїнґ 707 Американської Континентальної лінії, що вартує $5 мільйонів, і тримали його під своєю контролею 9 годин. Цей великий літак віз 67 пасажирів і 6 членів залоги з Лос Анджелесу в Каліфорнії до Гюстону в Тексасі. По дорозі він причалився був у Фініксі в Арізоні, і там всіли до нього названі вгорі злочинці, купивши собі квитки до Ель Пасо в Тексасі. Але перед прибуттям до того міста злочинці пішли до кабіни пільота капітана Б. Д. Рікардса і заявили йому, що він мусить летіти на Кубу. Капітан заявив їм, що так далеко він не зможе летіти, бо йому бракне пального, тому він мусить причалити на летовищі в Ель Пасо. Злочинці були змушені погодитися на цю пропозицію. Але одна жінка, що летіла на літаку з дитиною, дістала нападу гістерії, бо всі пасажири бачили, що ділось на літаку, по якому маршували до кабіни пільота злочинці з револьверами в руках. Коли літак причалив на летовищі в Ель Пасо, злочинці, побоюючись, щоб паніка не обхопила всіх пасажирів, позволили пасажирам висісти з літака, затримавши тільки 4-ох із них як закладників, до яких зарахували і всіх 6-ох членів залоги. Тим часом про насильство над літаком довідалася сторожа на летовищі, де з'явилися і аґенти Федерального Бюра Інвестиґацій. Капітан літака мусів діяти під загрозою револьвера. Ціла ця авантюра тривала 9 годин, під час яких копітан переговорював із злочинцями, заявляючи їм, що не може летіти до Гавани, бо там немає такого великого летовища, на якому великий літак міг би приземлитися. Вкінці злочинці таки заявили пільотові, щоб стартував, що він і почав робити. Та сторожі з летовища і аґенти ФБІ пострілами подіравили гумові колеса літака, щоб він не міг вистартувати. Пізніше вдалося аґентам дістатися на літак, де заарештовано обидвох злочинців, які відповідатимуть за цей новий злочин. Федеральна Авіяційна Аґенція видала дозвіл на те, щоб летуни могли мати зброю, але спілка авіяційних робітників заявила, що не всі пільоти схочуть скористати з цього права. Летунські лінії видали зарядження, які мають внеможливити подібні випадки на літаках.

ЗДА і Вільний Китай підтверджують взаємну приязнь і союз

Вашинґтон. — Наприкінці перебування у Вашинґтоні віце-президента і прем'єра Республіки Китаю з її осідком на Формозі, Чен Чен'а, і його міністра закордонних справ Шен Чанґ-хуана, проголошено спільний американсько-китайський офіційний комунікат, в якому підкреслено „сердечні і конструктивні розмови", що відбулись між президентом Кеннеді й державним секретарем Дінєм Раском з одного боку та названими китайськими лідерами з другого. У комунікаті підкреслено, що віце-президента Чен Ченґа запрошено до Америки за персональною ініціятивою президента Кеннеді та, що розмови йшли „у дусі зрозуміння і спільного заінтересування, згідно з глибокою та тривкою приязню між обома країнами". Стверджено повну однозгідність поглядів на справу Берліну і на конечність збереження в ньому західніх збройних сил. Президент Кеннеді висловив надію, що на Женевській конференції про Ляос вдасться задовільно розв'язати проблему незалежного і невтрального Ляосу, але водночас застеріґся, що ЗДА не визнають такого висліду Женевських нарад, який дав би в Ляосі перевагу комуністам. Стверджено теж однозгідність становищ щодо Південного В'єтнаму, Південної Кореї та конечности всіма засобами обороняти вільний Китай.

Женевська конференція про Ляос у новій сліпій вулиці

Женева. — Вже одинадцять тижнів триває у Женеві 14-членна конференція про Ляос, але все ще не може вийти з завороженого кола, в яке раз-у-раз штовхають її комуністичні учасники: СССР, комуністичний Китай, комуністичний Північний В'єтнам і ляоські комуністи. Ці чотири групи комуністів тероризують і саботують конференцію, придумуючи щораз нові то штучки, щоб її затягати, а тим часом видирати в Ляосі щораз дальший кусень території. Остання вимога комуністів, яка загнала Женевську конференцію про Ляос у нову сліпу вулицю та, щоб скасувати постанову Женевської конференції з 1954 року, де дозволено Франції зберігати в Ляосі військову місію для вишколювання його війська. Комуністи хочуть тепер викинути з Ляосу не тільки американську, але й французьку військові місії, дармащо у тій конференції з 1954 року створено Ляос, як самостійну державу і до тієї першої конференції нав'язано й теперішню. Франція рішуче запротестувала проти вимоги комуністів. Представник Англії, як „спів-спонзор" конференції, Малкольм МекДоналд, звернувся до Ґеорґія Пушкіна, другого „спів-спонзора", щоб вони виготовили таку формулу, що могло б задовольнити обидві сторони.

Південний В'єтнам проголосив мобілізацію проти комуністичних партизанів

Сайґон. — Президент Південного В'єтнаму Нґо Дінґ Дієм проголосив в минулу середу мобілізацію всіх мужчин у віці 25 - 33 років для поповнення армії, яка веде війну проти комуністичних партизанів, вишколюваних, узброюваних і підсилюваних із Північного В'єтнаму. Мобілізація вісьмох річників має дати змогу Вільному В'єтнаму перейти до загального наступу проти комуністичних терористів і партизанів. Лякаючись „втратити обличчя" в очах в'єтнамців після дошкульних останніх втрат, комуністичні терористи заповіли „наступ на Сайґон", столицю В'єтнаму. Виконуючи ту погрозу, комуністи кинули ручну ґранату в сторону авта американського амбасадора, але не поцілили. Кілька днів тому вони кинули бомбу в білий день на центральній вулиці Сайґону, при чому згинув сержант поліції і один вояк. Покликані до війська резервісти мають зголоситись найдалі до 15-го цього місяця. Американська військова місія приспішеним темпом вишколює південно - в'єтнамські війська спеціяльно для ведення партизанської війни та поборювання комуністичного підпілля.

16 АМЕРИКАНЦІВ ЗГИНУЛО В КАТАСТРОФІ У ШВАЙЦАРІЇ

Герґісвіль. — В минулу середу туристичний автобус вдарився на крутому гірському шляху з вантажним автом подорозі до міста Люцерни і впав з високого насипу до озера цієї самої назви. З-посеред 38-х подорожніх — згинуло 16 осіб, у тому 14 молодих жінок і два чоловіки — всі американці. Оцілілі вирятувались, добувшись крізь вікна автобусу, але здебільша вони теж поранені, інші втопились. Озеро у тому місці глибоке на 50 стіп. Добуття автобусу з ув'язненими в ньому тілами вимагатиме багато труду.

Пропонують дві сесії Конґресу, достосовані до шкільного року

Вашинґтон. — Дружина демократичного сенатора з Айдаго пані Фрейк Черч домагається, щоб в кожному році були дві сесії Конґресу і весняна і осіння, достосовані до шкільного року, щоб члени Конґресу під час літніх ферій могли бути зі своїми дітьми та родинами. Пані Черч зізнавала з імені жінок членів Конґресу в Сенатській Підкомісії Правил, пропонуючи, щоб Конґрес мав двомісячні вакації в липні і в серпні. Сенатор Ґейл МекҐі заявив, що за цей проєкт висловлюються „найпринадніші лоббіісти" в Конґресі — жінки, дружини членів Конґресу. Але цю пропозицію підтримують і сенатори Томас Г. Кухель із Каліфорнії і Клінтон П. Андерсон.

Західні союзники протестують проти комуністичних обмежень свободи праці в Берліні

Берлін. — Західні команданти Берліну передали совєтському військовому командантові протест проти встановлення східньонімецьким комуністичним урядом обмежень для східньоберлінських робітників у їх щоденному переїзді на місця праці в Західньому Берліні. Акцію східньонімецьких комуністів, спрямовану на повне припинення праці робітників із Східньої Німеччини в Західньому Берліні визначено в західніх нотах, як дискримінаційну і суперечну з існуючими договорами, які ґарантують свободу рухів між усіма частинами Берліну. Ця акція виявилася у відбиранні карт ідентичности від східньонімецьких робітників, що працюють у Західньому Берліні, накладанні на них грошових кар і викиданні їх з їхніх помешкань у Східньому Берліні. Встановлені комуністами обмеження і заборони, як теж проводжені ними облави, не припинили потоку втікачів із Східньої Німеччини, що напливають безупину до Західнього Берліну.

В АМЕРИЦІ

● Пресовий секретар Білого Дому П'єр Салінґер потвердив, що минулого тижня хтось у Вашинґтоні телефонічно шукав за шпиталем для тварин, дзвонячи на те число телефону, яке призначене на випадок крайньої небезпеки для Президента ЗДА. Виклйкач запитував через апарат у спальні Президента, чи це шпиталь для тварин. Коли ж Президент заперечив це, тоді хтось запитував, чи це таке і таке число телефону. Коли Президент заперечив і це, кажучи, що це Білий Дім, тоді питався хтось, чи є там Стівенсон. Коли ж Президент заявив, що це він сам при апараті, тоді нагло замовк настирливий допитувач.

● 2-го серпня фльота з успіхом випустила ракету „Полярiс" з летунської бази на Флориді на віддаль 1.725 миль. В Каліфорнії летунство відклало випущення сателіта „Діскаверер 28" кілька мінут перед часом, коли його мали випустити в космічні простори. Чому це сталося, не є відомо.

● В Маямі на Флориді знайшли важко пораненого в голову недавнього панамського амбасадора до Куби, Альберта де Обарріо, який був відкликаний 4-го січня з цього становища, і тепер був заступником панамського делеґата до Об'єднаних Націй. Поліція веде слідство в цій справі, щоб ствердити, чи це була спроба політичного вбивства, чи, може, спроба самовбивства.

● В Джерзі Ситі 4-річний хлопчик Антоні Мелендез помер внаслідок того, що з'їв дещо фарби, якою свіжо помальований підвіконник в його мешканні. Недавно з цієї самої причини помер 2-річний Роналд Говард, що з'їв фарбу зі стіни в своєму мешканні. Дві сестри Роналда важко занедужали після їжі фарби. Лікарі звертають увагу батькам, щоб береґли дітей перед фарбами, в яких є отрута.

КІНЕЦЬ ЦЬОГО ТИЖНЯ НА СОЮЗІВЦІ ПІД ЗНАКОМ МОЛОДІ

Союзівка, Керґонксон. — З кінцем цього тижня ця оселя Українського Народного Союзу в Кетскильських горах стоятиме цілком під знаком молоді. В суботу, 5-го серпня, закінчується дитячий табір для хлопців, що тривав повних три тижні та який був попереджений табором для дівчат. Табір для хлопців закінчиться формально пописом таборовиків о год. 11-ій перед полуднем, бо вже в полудневих годинах їхні місця у віллі „Львів" почнуть займати інші мешканці: учасники вже восьмого з черги курсу українознавства, що триватиме чотири тижні. На курс зголосилось досі 28 дівчат і 20 хлопців, разом 48 студентів. Керівником курсів також у цьому році буде проф. д-р Василь Стецюк, а навчатимуть курсантів українознавства, крім проф. Стецюка, ще проф. Іван Близнак та проф. Мирон Куропась і п. Галина Савчак, учителька середньої школи з Филаделфії, що рівночасно піклуватиметься курсантками. Формальне відкриття курсів відбудеться в приявності Екзекутиви УНСоюзу в неділю, 6-го сепня о год. 8:30 вечері, а в понеділок, 7-го серпня, після Служби Божої, що її відправить на інтенцію курсантів їхній духовний опікун всч. о. Любомир Гузар, почнеться вже реґулярне навчання. В суботу, 5-го серпня ввечері, в рямках щотижневих культурно-мистецьких та розвагових імпрез відбудеться оригінальний вечір групи артистів і співаків з Торонта.

Помер кардинал Ніколя Каналі — посадник Ватикану

Рим. — В четвер дня 3-го серпня ц. р., помер на 87-ому році життя кардинал Ніколя Каналі, який протягом останніх 22 років був посадником Ватиканського міста. Його смерть разом із недавньою смертю державного секретаря Ватиканської Держави кардинала Доменіко Тардіні зменшила число членів Кардинальської колеґії до 82. Покійний кардинал Каналі був президентом Понтифікальної Державної Комісії Ватиканського міста, яке то становище відповідає функції посадника Ватикану. Найменований на кардинала він був у 1935 році. Водночас із цим він очолював спеціяльний ватиканський трибунал для розгляду зажалень і виправдань.

У СВІТІ

● У Конґо, в провінції Касаї, одно плем'я автохтонних муринів, помазавши обличчя червоною і білою фарбами та узброївшись списами, луками й ножами, зробило засідку на стежу 50-х конґолійських вояків. Половину вбили, а частину забрали в полон, тортурували й позрізували їм голови. Оцілілі повідомили про подію свою базу в Люлюабурґу. Дві колюмни трьохсот важко узброєних конґолійських вояків зробили відплатну виправу, спалили села даного племени й убили коло 600 його членів.

● У Лондоні, 5 річний Чарльз Джеймс Спенсер-Черчил, лорд Сандерленду, зодягнений у блакитно-атласовий одяг з 18-го сторіччя, поводився дуже пристойно в Вестмінстерському соборі під час весільної церемонії молодої аристократичної пари. Але потім втомився і знудилось йому бути чемним лордом. Під час прийняття для 400 осіб в готелі Савой спершу виставив язик колишньому прем'єрові, лордові Етлі, потім почав обкидувати гостей ягодами й овочами з компоту. Газети гумористично описують цей скандал, але промовчують „репресії", що їх застосувала до свого сина мама непокірливого лорда, княжна Бленфорду.

● Процес Адольфа Айхмана в Єрусалимі перервано 25 липня ц.р. з приводу недуги одного з суддів, Беньяміна Галеві, який перейшов операцію вуха. Розправа буде відновлена в найближчий вівторок і триватиме до третього тижня цього місяця, коли врешті закінчиться. Але присуд буде проголошений щойно пізньою осінню. Зацікавлення цим довгим сенсаційним процесом в якому нациста Айхмана суджено за вбивство 6-х мільйонів жидів, в останніх тижнях значно зменшилось.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates:: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Адреса: "SVOBODA," P. O., Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Війна або переговори

Минулого тижня Нікіта Хрущов, у розмові з американським фахівцем від справ міжнародного роззброєння, Джаном МекКлоєм, обурювався з приводу збільшування американських збройних сил у зв'язку з Берлінською кризою. Так само під час наради з італійським прем'єром Амінторе Фанфані та міністром закордонних справ Антоніо Сені, в минулу середу Хрущов запевняв, що Совєти не хочуть війни за Берлін. Західні коментатори вважають, що в обох випадках Хрущов намагався промостити шлях для нових східньо - західніх переговорів, і тому мариво війни за Берлін нібито збліďло — у користь переговорів.

Насправді в ситуації нічого не змінилось. Бо ж Хрущов ніколи не твердив нічого іншого, як тільки те, що він хоче „мирним шляхом" навіки леґалізувати нинішній поділ Німеччини і „мирним шляхом" змінити нинішній статус Західнього Берліну, а у випадку відмови західніх держав — підпише сепаратний мир із Східньою Німеччиною і передасть їй суверенні права над комунікаційними шляхами Берліну, ніби власне задля „тривкого миру". Коли ж західні держави рішуче й одностайно висловились проти того пляну, підкреслили, що здійснення його може стати причиною війни і почали до війни лаштуватись, Хрущов негайно заявив про свою готовість до переговорів — не відступивши ні на йоту від свого становища і вимагаючи, щоб Захід погодився на розв'язку проблеми Німеччини й Берліну тільки за його, Хрущова, рецептою.

Кожні переговори в якомусь спірному питанні завжди служать для того, щоб знайти компромісову розв'язку цього питання. При хронічно - анормальних післявоєнних відносинах переговори з большевиками не мають на цілі дійти з ними до злагоди, бо відомо, що це — річ неможлива. Переговори з большевиками стали засобом не замирення, а відсування збройного зудару, в надії, що в міжчасі „щось" таке станеться, що той зудар відверне. Нинішній англійський прем'єр Мекміллен, якому приписують авторство формули „поки йдуть переговори — нема війни", рекомендує щораз нові переговори з большевиками, без уваги на можливості „договорення". Це йде по лінії Москви, бо кремлівські диктатори, хоч і побрязкують шабелькою, хоч і шантажують світ атомовими ракетами, вихваляючись нібито вищістю своїх збройних сил, війни не хочуть. Навіщо їм війна, коли вони осягнули величезні користі, про які й не мріяли, або за згодою західніх воєнних альянтів, або підступом та підривними діями! Війна ставить на карту існування всіх комуністичних режимів у світі, включно з станом посідання, кар'єрою і життям усієї большевицької верхівки. Війна озброює мільйони підсовєтських невільників, мільйони людей так званих сателітних держав і дає їм омріяну нагоду для розправи з комуністичними опричниками. Тож навіщо ризикувати Хрущову, коли він має бодай промінчик надії без такого страшного ризика осягнути намічену ціль?

Ця гра Хрущова Заходові відома. Захід протиставить цій грі свою єдність і рішучість. Треба тільки, щоб західні держави були непоступливі і кріпшали економічно та мілітарно і щоб смертельне ризико війни ставало всім комуністичним аґресорам щораз яснішим. Західні держави також не хочуть війни. Але в розумінні Заходу мир без волі неможливий, тоді як в розумінні комуністів тривкий мир можливий тільки після „угроблення" вільного світу. Відколи сам Хрущов виявив, що „мирна коекзистенція" це тільки засіб для швидшого „угроблення" противників комунізму, стан холодної війни став єдиною реальною альтернативою війни гарячої. Але так само, як ґіґантські перегони у збросні не можуть тривати до безконечности, так само холодна війна не може бути вічною. І тому нові переговори з большевиками будуть тільки епізодом.

За світлою традицією ЗДА

Після другої світової війни З'єдинені Держави Америки були ініціятором і реалізатором однієї з найбільших в історії світу акцій допомоги сотням тисяч утікачів від тоталітарного переслідування, що виявилася не тільки в матеріяльній підтримці їх у таборах переміщених осіб, але й у масовому переселенні до ЗДА та інших країн, де вони знайшли захист, працю і нову батьківщину. Ця акція всилу різних політичних обставин не закінчилася й досі і її реалізують ЗДА безпосередньо в рямцях різних програм або посередньо через міжнародні аґенції та установи.

Беручи до уваги такий стан роздрібнення допомогової акції, як і те, що проблема втікачів може стати кожного часу знову актуальною внаслідок тих чи інших політичних та економічних криз і стихійних катастроф, і усвідомлюючи разом із цим конечність спрощення, сконсолідування й координації всіх допомогових акцій і програм ЗДА в цій ділянці в одному законодавчому акті, президент Кеннеді переслав 21-го липня ц. р. до Конґресу проєкт закону, який мав би зцентралізувати всі повноваження в напрямі переведення і реалізації американських програм підтримки для вигнанців, втікачів, іміґрантів та інших вибраних осіб і асиґнування коштів на цю підтримку.

Разом з проєктом такого закону президент Кеннеді переслав Конґресові супровідного листа, в якому з'ясовує ідейні принципи, що їх мали б дотримуватися ЗДА в своїй традиційній допомозі втікачам. Найперший з тих принципів — це, базоване на шанованому американським народом праві людини на гідне і незалежне життя — зобов'язання доводити ділом свою турботу і дружбу до людей в інших країнах, викорінених і виселених внаслідок політичних умов чи мілітарних акцій. Другий принцип встановлює обов'язок поселення й реґабілітації втікачів, які з політичних, расових, релігійних чи інших причин не можуть або не хочуть вертатися до країн свого походження, значить, признавання політичного азилю і дружньої допомоги для всіх поневолених і переслідуваних, підтримування віри й хоробрости у жертв комунізму і інших форм деспотизму, як теж підтримування серед населення поневолених країн ідей свободи та демократії. Доцільність широкої й одностайної програми допомоги втікачам умотивована ще й можливістю використання їх у розвитку економічно заавансованих країн.

Переданий Президентом Конґресові законопроєкт передбачає широко розроблену програму допомоги для втікачів у найрізнородніших ділянках в ЗДА і закордоном, через операції і дії самих ЗДА або й через міжнародні та приватні установи. Зокрема в нім передбачені спеціяльні повновласті для Президента асиґнувати й реалізувати надзвичайні фонди й засоби у випадку несподіваної актуалізації проблеми втікачів і іміґрації. Це останнє особливо потрібне, як заявив у своєму листі Президент, тепер, коли, внаслідок напруження політичної ситуації і посиленої комуністичної опресії, існує можливість дальшого збільшення припливу втікачів.

З'ясовуючи теперішні і майбутні заходи ЗДА в цій ділянці і їх політичну вагу, президент Кеннеді підкреслив: „З найраніших днів нашої історії ця країна була прибіжищем для переслідуваних, і тому випадає, щоб ми, як нащадки колишніх втікачів і іміґрантів, продовжували нашу довготривалу традицію помагати тим, що були примушені тікати, щоб зберегти своє життя, як окремішні самостійні людські створіння у свободі, самопошані, гідності і здоров'ї". Цю світлу традицію відзначив президент Кеннеді і в закінченні свого листа, заявляючи, що справа допомоги втікачам лежить особливо — на американцях, на тих людях, чиї батьки й прадіди були також колись утікачами.

БУРҐІБІЗМ УМИРАЄ В БІЗЕРТІ

Париж. — Як не дивно, але зірвання переговорів у Люґрені, що мали б розв'язати альжирське питання з користю для обох сторін, дуже мало схвилювало французьку пресу. І не тому, що Париж спорожнів у зв'язку з масовим виїздом на вакації, а просто тому, що в обличчі подій довкола Бізерти цього треба було сподіватися. Переговори в справах Північної Африки, будь-яке лагодження справи шляхом зговорення носило ім'я „бурґібізму", а бурґібізм умирає в Бізерті.

Бо що по суті означає, коли дві противні сторони сідають за стіл? Це значить, що вони хочуть договоритися. Бо війна, революція, перехід до іншого табору — все це відбувається без сідання за стіл. Бурґіба осягнув самостійність Тунісії шляхом переговорів. Він настоював, щоб і Мароккo йшло до самостійности тим же шляхом. І покійний султан пішов на це, хоч були всі передумови проби сил і війни.

Бурґіба був найгарячішим прихильником переговорів альжирського підпілля з Францією, вважаючи, що Північна Африка повинна залишитися в тісному контакті з Францією, а тим самим і західнім світом. Адже це не секрет, що червоний Китай голосно, а Москва тихо приобіцяли альжирцям допомогу в їх боротьбі саме проти Франції, а не за їх самостійність. Їх підтримував і підтримує Насер під умовою, що вони будуть бодай невтральними між Заходом і Сходом, щоб збільшити свій табір. Бурґіба підтримував альжирців з надією, що вони залишаться в таборі західнього світу.

Бурґіба був найвірнішим союзником Заходу на всю Африку, найвірнішим з-поміж усіх держав, що недавно постали і виявляють ресентименти до колишніх колонізаторів. Він був втіленням політики компромісу з Заходом, вважаючи, що від Сходу нема чого сподіватися нововизволеним народам. Через це він був у конфлікті з усією Арабською Лігою. Він ставав все більше ізольованим, рахуючи, що кінець-кінцем його прозахідня карта виграє.

Тому, починаючи кризу в Бізерті, Бурґіба висунув одночасно питання Сагари. Це величезної ваги справа. Бо кілька днів перед тим деякі держави Чорної Африки і Марокко заявили, що питання Сагари вони думають розв'язувати в переговорах з майбутнім урядом незалежного Альжиру. Бурґіба хотів, як би там не було, полагодити це питання з Францією. Можна сміливо сказати, що ця постава Бурґіби змусила альжирське підпілля прийти на переговори до Люґрену. І нічого дивного, що переговори ці розбилися саме після з'ясування становища Франції у відношенні до Бізерти, після виявлення підтримки ЗДА для Франції у цій справі, після прогри Бурґіби, після загострення відносин Франції з генеральним секретарем ОН.

Альжирське бо підпілля вагається вже дуже давно між Заходом і Сходом. Спокуса, признаймо, велика: Москва від Альжиру далеко, Пейпінґ ще далі, в сусідстві нема ніякої комуністичної держави. Насер, Кастро, Кассім дістали допомогу Москви і — не були окуповані. А з Заходом ніяк не можна договоритися. В східній табір чи на його будку пішли б були альжирці вже давно, коли б не Бурґіба, коли б не бурґібізм. Тепер бурґібізм умирає, і готується перехід Альжиру, а згодом і Тунісії бодай на позиції невтралізму, коли не в східній табір.

Певно, Бурґіба не повинен був атакувати французів. Певно, ЗДА не могли не підтримати Франції, коли насувається хмара берлінської кризи й потрібна, як ніколи, єдність західнього світу. Все це правда. Але правда також, що тунісці кажуть: „Чого можемо сподіватися від Заходу? Коли доведеться вибирати між Францією і нами, Вашинґтон завжди вибере Францію..."

Хрущов без бою, навіть без дипломатичних заходів, здобув велику перемогу. Він привів над пропасть Бурґібу, а це значить — бурґібізм, що був виявом зв'язку Африки з Заходом. Чи впаде Бурґіба в ту пропасть, це рішається в ОН. Там Франція відмовляється від дискусії, вважаючи, що справа Бізерти виключно французько - туніська справа. Але важко сказати, щоб загальна опінія у Франції була згідна з цією думкою.

Ліва преса вважає, що Бурґіба виходить поза рамки Тунісії, і тому справа його упадку, його виграної чи програної, не є справою тільки Тунісії чи тільки Франції. Відомий політик Франсуа Понсе, на сторінках проурядового „Фіґаро", вважає, що або Бізерта не має ніякого значення, і тоді її треба віддати, або вона має велике значення для оборони західнього світу, і тоді це не є справою лише самої Франції.

Для Франції положення дуже делікатне. Їй важко поступатися. Для її союзників — справа не менш делікатна. В обличчі берлінської кризи вони мусять бути з Францією. Та ми знаємо, що найгірша та ситуація, в якій усі мають рацію... Тоді ніхто не поступається. А це значить, що користає Москва. І яке б делікатне не було положення, необхідно знайти вихід такий, щоб виграв вільний світ, а не Москва.

Отже, треба, щоб хтось був „розумніший". І знову приходимо до питання „розв'язування складних ситуацій, які для Заходу приходять завжди „несподівано" і завжди так, що всі мають рацію і ніхто не може поступатися. Це шкода. Велика шкода, бо ж іде про те, щоб не скріплювати смертельного ворога вільного світу, яким є Москва, що завжди готова принести „розв'язку"...

О. Д-вич

В КРАЮ ДИТИНСТВА...

В краю дитинства
я стежок шукаю,
Якими ніби вчора ще ходив.
А перепел впізнав мене,
гукає,
Щоб я бува в житах
не заблудив.
Хмарина тінь згубила
у ячмені.
На білу гречку райдуга
спада.
І ласкаво,
всміхаючись до мене,
В росі волошка
з жита вигляда.
Дівочу пісню
синє поле слуха.
І я всім серцем
кожен звук ловлю.
Поля мої, зелену завірюху,
Ваш шум і дзвін
я в пісню переллю.
І по зорі шепну
лиш вам на вухо,
За що я вас
так болісно люблю...

ГРИГ. КОВАЛЬ.

Олександер Коваленко

СПОГАДИ І ДУМИ З ПРИВОДУ ОДНИХ РОКОВИН

На початку цього року минуло десять років з того дня, коли відійшов на вічний спокій ще один з фактичних основоположників Харківської Студентської Української Громади та Революційної Української Партії (РУП), один з небагатьох останніх, — Юрій Коллард.

Свого часу я, як один з його найближчих товаришів, не відгукнувся на його смерть, бо почуття, які викликала в моїй душі ця втрата, були занадто особисті, щоб я мав бажання якось їх манифестувати прилюдно, — адже наші з небіжчиком життьові дороги сходилися бігом усієї нашої молодости так тісно, що з його смертю ніби відходила остаточно в царство забуття частина — і то найкраща — мого життя. Та тепер, коли особа його стала тільки об'єктом спогадів, мені хотілося присвятити його світлій пам'яті хоч кілька теплих слів, — не про його громадську діяльність, загально відому хоч би з його власних спогадів, не про його заслуги перед українським визвольним рухом, ні — я хотів би розповісти про те, що було інтимно характерним для нього, що відрізняло його від багатьох його сучасників, що викликало симпатію навіть у його політичних противників і що надавало його громадській діяльності загальне забарвлення. Тяжко знайти якийсь термін на означення тієї особливости вдачі небіжчика, та оскільки це необхідно, то я хіба назвав би її динамічним романтизмом, — динамічним саме тому, що це був не той мрійний романтизм, який ні до чого не зобов'язує, але той, який спонукав небіжчика до діяльности все його життя.

Правда, в ту добу, коли на Наддніпрянській Україні серед молодої інтеліґенції почав відроджуватися радикально - політичний рух за визволення України від московського поневолення, кожен з нас, учасників того руху, зокрема членів Харківської Студентської Української Громади, мусів мати в душі якусь частку того романтизму, бо без нього ми фатально залишилися би в масі „малоросів", які свідомо чи несвідомо сприяли помосковленню України. Щоб це зрозуміти, треба уявити собі той стан, в якому перебувала тоді, тобто на межі двох останніх століть, Україна, і що являв собою український народ під крилом двоголового орла. Той стан образно змалював Михайло Старицький в своєму символічному вірші „Нива":

„Що ж то, ниво, лихом збита,
Потом, кровію полита,
Заподіялось з тобою?
Не пишаєшся скиртами,
Не красуєшся стогами, —
Геть глушишся лободою!"

Так, справді, тодішня Наддніпрянська Україна, та „наша, не-своя земля", не мала ані чим „пишатися", ані чим „красуватися", — ні своєї школи, ні своєї преси, ні своєї інтеліґенції чи взагалі якоїсь провідної верстви. Щождо українського народу, то про нього можна було говорити, хіба маючи на увазі виключно селянство, бо тільки воно ще зберігало бодай якусь іскру тієї рідної стихії, якої зреклися інші верстви нашого народу. Отже, щоб видобути з своєї душі оту зухвалу надію на можливість роздмухати ту іскру в полум'я національного відродження, треба було мати в тій душі велику любов до всього того, що ще залишалося українського на Україні: ту любов, для якої в тих рештках не було нічого замалого, нічого незначного, нічого не вартого уваги; ту любов, яка спонукала щось діяти, щоб зберегти від занепаду ті рештки, як основу того відродження; любов, яка творила отой своєрідний романтизм з його надією на ніби безнадійне, з його вірою в ніби неймовірне, з його сподіванням чогось ніби нездійсненного, ніби свого роду Воскресення.

Отже, в тій добі всі ми були тими „романтиками", і однією з найяскравіших з цього огляду постатей був небіжчик Юрій Коллард. Сама ідея відродження українського народу була йому дорога не тільки як доконання елементарного права на існування, не тільки як перемога справедливости над кривдою, але також як єдина забезпека збереження всього того своєрідно - українського, що він так безкомпромісово любив, — української мови, української пісні, українського побуту. Це внаслідок цієї любови було йому нестерпним те, що відрізняло його від всіх українців, — його бельгійське (за батьком, бельгійським французом) підданство. І коли він розпочав, бувши студентом, заходи для здобуття підданства російського, то не тому, що вважав його за вище від бельгійського, а лише тому, що цим актом його життя вже цілком зливалося з життям усієї маси наддніпрянських українців. Треба було бачити, з яким захопленням і навіть гордістю, повернувшись 1898 року по вакаціях до Харкова, він оповіщав кожного з нас, що він вже не бельгієць, Georges Collard, а решетилівський козак*) — Юрій Коллард.

Його надзвичайна пристрасть до уряджування аматорських вистав походила не з бажання показуватися перед глядачами, але з любови до українського театру, як єдиної тоді дозволеної форми прилюдної манифестації української мови та українського селянського побуту.

Так, на порозі цього сторіччя всі ми були тими „романтиками". Але з бігом часу, коли відновлений український радикально - політичний рух став поширюватися — гайгай! — не один з нас позбувся того творчого романтизму: одні розгубили його на життьовій дорозі серед щоденної суєти, другі, під впливом матеріялістичного світогляду, що запанував у всій Росії, зреклися його, як зайвого балясту, мовляв, непотрібної „малоросійщини"; у ще інших він занидів, немов безплідний переліг, бо з громадянської слабодухости вони боялися його якось манифестувати. Але Юрій Коллард завжди зоставався серед тих небагатьох, які пронесли ту іскру прометейського вогню через своє життя...

Може компетентні історики, досліджуючи той період українського визвольного руху, згадають і Колларда. Певно, не один з них признає його заслуги перед Україною, тоді вже — „дай то, Боже милий!" — вільною. Може дехто з них пригадає якісь „ухилення", а дехто — якісь „відхилення" в його громадській діяльності. Та навряд чи хоч один з них згадає те, що, без ніяких ухилень чи відхилень, незмінне й недоторкнене часом, як в його юнацькі роки, беріг у своїй душі до останнього дня і що забрав з собою в домовину решетилівський козак — Юрій Коллард.

*) Українські козаки, це була та категорія селян, предки яких не зазнали кріпацтва.

Шевченкові, громаді й самим собі

(ВФВ 1961 — 1964)

1961-ий рік перейде до історії українців у вільному світі під назвою „шевченківського року". Канада поставила цьому вселюдському чемпіонові волі величний пам'ятник перед будинком манітобського парляменту. Америка готовиться поставити йому не менш величний пам'ятник у столиці держави — Вашинґтоні. Скрізь, де живе хоч би найменша громада українців, відбулися чи відбуваються в цей час святочні академії. Подекуди громади й організації намагаються в цю річницю поставити Пророкові живий пам'ятник: садять пропам'ятні „шевченківські дуби"; в Клівленді шість хорів злучилися в один, під назвою хору ім. Т. Шевченка.

Не могли, очевидно, лишитися позаду й наші спортовці, які — зі своїх позицій — вбачають у Шевченкові найбільшого змагуна за найвищу ціль - нагороду: волю України.

Не знаємо, наскільки величні будуть цьогорічні святкування спортовців. Короткий, далеко закороткий для належної підготови час, великі віддалі між поодинокими осередками, брак відповідних теренових влаштувань (ніде в Америці і в Канаді все ще не маємо грища - стадіону з легкоатлетичною біжнею, а робити таку імпрезу в душному великомісті, значить, відстрашити від неї глядачів, що прагнуть всякі імпрези влітку злучити з відпочинком у природі) — все це велить не наставлятися на максимальні вимоги.

Можливо, цьогорічні шевченківські ігрища спортовців будуть направду писані з малої літери — проба перед такими ж шевченківськими ігрищами, писаними вже з великої літери, в ще більшу, 150ту, радіснішу, бо річницю народження Шевченка, 1964-го року.

В такому випадку ми опиняємося в чотирирічному — „Шевченківському періоді" — поважному часовому просторі, який вимагає від нас, спортовців і українців взагалі, чогось більшого, якогось тривкішого живого пам'ятника, як одноразового святкування.

Не наша справа подавати на цьому місці пропозиції нашим молодечим, громадським і політичним організаціям. Усім нам аж надто добре відомо, як у нас стоїть справа з братолюбієм, толеранцією супроти інакомислячих, єдністю, і що нам треба робити в цей чотирирічний період.

Нам, спортовцям, треба в цей час усвідомити одне: якщо ми маємо боротися й побороти ворога, ми мусимо до боротьби бути підготованими, а здобувши таку форму готовости, мусимо її постійною вправою вдержувати. Не хочемо героїзувати і „героїжитись", хочемо осягнути лише таку фізичну вправність, без якої в наш час не можна уявити собі модерного вояка чи модерної людини за працею, в час миру.

Таку форму життєздатности й обороноздатности дасть вам проба фізичної вправности, що складається з п'ятьох довільно вибраних вправ із різних ділянок фізичної культури. А гарна Відзнака Фізичної Вправности (ВФВ) на грудях тих, що її здобули, буде гордим доказом, що ви належно вшанували свого Патрона - Шевченка.

Недавно виданий і опублікований в українській пресі обіжник Української Спортової Централі на Америку й Канаду гаряче радить кожному українцеві від 14 до 44 років і кожній українці від 14 до 40 років у цей „шевченківський рік" здобути Відзнаку Фізичної Вправности. Для організацій, члени яких здобудуть найбільше ВФВ, передбачені нагороди.

Здаючи собі справу з того, що ми не дуже жваві до всяких відозв і заохоти, автор цих рядків пропонує поширити гасло УСЦАК на цілий „Шевченківський період" 1961 - 64 років. Хай же в цьому періоді не буде ні одного українця й ні одної українки, що не носили б на грудях здобутої ВФВ — відзнаки фізичної вправности. Така відзнака — це найкращий доказ, що ми направду засвоїли слова - поради - накази Пророка й віддали належне йому, громаді й самим собі.

ОНо

Д-р Олександер Ю. Рудницький

ПОХОДЖЕННЯ НАЗВИ Й СЛОВА „УКРАЇНА"

(1)

Коли назву „Україна" вже загально прийнято для означення території й державної організації українського народу, в дискусії про походження самої назви ще й досі в українській науці не досягнено повного порозуміння. Існуючі розходження можуть бути зведені до питання, чи слово „україна" постало й було вживане на світанку нашої історії на означення „межівної землі", а згодом уже як назва поширилося на всі території сучасної України, чи може це слово вже від самих початків означало „країну взагалі" й було від часу свого виникнення назвою сукупности українських земель. Не зважаючи на те, що обидві сторони погоджуються в тому, що остаточно, починаючи з XVI сторіччя, назва „Україна" прийнялася на означення „країни, землі, держави", питання її початкового значення залишається відкритим.

Досліджуючи різні підходи до цього питання, можна зразу завважити одну, спільну їм усім, недостачу. В усіх випадках питання про походження назви „Україна" розглядається із становища сучасних концепцій про нарід чи державну організацію на підставі поверхових, часто фальшивих засновків про історію нашого народу. Не диво, що жадна з дотеперішніх теорій не дала — й не могла дати — задовільної відповіді на це питання. Тільки глибоке вивчення нашої історії, зрозуміння економічно - соціологічних процесів, які були її невід'ємною частиною і, ніде правди діти, визначали великою мірою світогляд тогочасного суспільства, його державно - політичні й правові концепції — може нам допомогти знайти об'єктивне пояснення, звідки взялася й як творилася назва нашої Батьківщини - України. Такі міркування керували автором цієї студії, коли він піднявся відповісти на це питання. Він вважав, що правильна розв'язка цього питання може бути досягнена тільки тоді, коли буде знайдена правильна відповідь на питання: хто, коли й чому ввів до мовожитку слово - поняття — „україна"?

∴

Процес заселення центральних земель України слов'янськими племенами не був засвідчений історією. Скупі й часто суперечні відомості, що їх нам залишили грецькі та римські історики, не дають задовільного виснення, коли це сталося, але, спираючись на археологічні знахідки, можемо припускати, що ці землі вже до нашої ери були заселені родами - племенами, які знали високорозвинену техніку землекористування. Цей факт доказує, що це були осілі й прикріплені до землі роди - племена на відміну від народів, які протягом нашої передісторії з'являлися й зникали на землях України. На підставі подібности археологічних знахідок в Західній Україні (Коломийщина), можна також припускати, що цими осілими родами-племенами були слов'янські племена, які прийшли сюди з обширу між Карпатами й Поліссям, що вважається за „колиску" слов'янства. Коли це сталося, устійнити неможливо через відсутність історичних записів. Це могло статися ще перед початком нашої ери, коли наслідком незнаних нам, ближче причин праслов'янські роди-племена почали свою „мандрівку" на захід, на південь, на схід і на північ. Вибір нового місця поселення був звичайно зумовлений природними атрибутами околиці. Племена, у яких переважав хліборобський спосіб життя, шукали місць, пригожих для культивації землі. Племена, що перебували в ловецько-тваринницькій стадії розвитку, шукали залісенених чи степових околиць.

Лісостеп центральної України, обабіч Дніпра, був найбільш придатним для хліборобства. Тут якраз поселилося рід - плем'я, що його пізніше історія назвала полянами. Йому була призначена керівна роля у творенні першої державної організації України й формуванні українського народу. Поселення родів - племен відбувалося шляхом фактичного оволодіння певної території для користування. Тому, що у той час землі було вдосталь і вона належала кожному, хто хотів і міг на ній працювати, родові поселення являли собою лише малі острівці серед широкого моря „терра індомініката". Факт появи цих нових поселень зумовив потребу введення якогось поняття на означення узятих у володіння просторів землі, розкинених на тлі ніким ще в той час не опанованої „країни". Якраз зв'язок між поняттям „країна" (праслов'янського походження) і згаданими територіями привів до виникнення слова й поняття „україна".

Слово „україна" постало як поняття само в собі (консепт пер се), без включення якоїсь специфічної характеристики положення, розмірів чи правних аспектів. Вийшло воно від людей, які безпосередньо, своєю працею її засвоювали, з нею було тісно зв'язане все їх життя, їхні вірування, обряди та звичаї, вона формувала їхній світогляд і свідомість спільноти. В той час землекористування здійснювалося гуртом, усі члени роду працювали разом, ділили й охороняли плоди своєї праці.

(Далі буде)

НАШИМИ ЩЕДРИМИ ПОЖЕРТВАМИ ЗБУДУЙМО У ВАШИНГТОНІ ПАМ'ЯТНИК, ДОСТОЙНИЙ ВЕЛИКОГО ШЕВЧЕНКА, УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ І АМЕРИКАНСЬКОЇ СТОЛИЦІ!

Василь Лев

МАТИ — ВИХОВНИЦЯ — МИСТЕЦЬ

(Жмуток спогадів про Марію Морачевську)

Незадовго на цвинтарі Факс Чейс у Филаделфії на могилі передчасно і несподівано трагічно померлої Марії Морачевської має стати пам'ятник на вічну пам'ять зразкової матері, виховниці-педагога і мистця.

Сумом сповнилися серця всіх, що знали п. Марію Морачевську, на вістку про її смерть в автовій катастрофі 3 листопада 1960 р. в місцевині Ель Кампо в Тексасі. Всі, що знали її, не можуть погодитися з думкою, що Марії Морачевської вже немає між нами. Тієї Морачевської, що була зразковою дружиною, матір'ю, виховницею і мистцем - малярем, людиною чистого характеру, з незвичайно гарною, шляхетною поведінкою і дружнім відношенням до оточення.

Мав я честь перший раз пізнати її в гімназії СС. Василіянок у Львові, де в 1929 р. став я вчителювати. Моє враження під час першої зустрічі з нею: Молода пані з вишуканими товариськими формами й гарними манерами, спокійна, зрівноважена, свобідна в поведінці, мила в розмові. Вона була вчителькою рисунків в гімназії СС. Василіянок і втішалася пошаною і любов'ю учениць та щирим співжиттям із учительським збором.

Вона народилися 10 квітня 1897 в Соколівці, Золочівського повіту. В її ранній молодості батьки переселилися до Львова, де Марія покінчила торговельну школу в 1914 р. і опісля як приватистка здала семінарійну матуру. Маючи вроджений хист до малярства, вчилася Марія в 1922-1923 брала приватно лекції рисунків і малярства та різьби в державній промисловій школі і малярства в школі Олекси Новаківського. Забажавши присвятитися педагогічній праці, вписалася Морачевська на філософічний факультет Львівського університету, де студіювала гуманістичні науки, а зокрема історію мистецтва. Після трьох років студій склала державний іспит й отримала диплом на вчительку рисунків середніх ціл в 1929 р.

Педагогічну працю розпочала вона в 1922 р. в жіночій гімназії СС. Василіянок у Львові. Рівночасно вчила рисунків у приватній учительській жіночій семінарії „Рідної Школи", а також і жіночій гуманістичній гімназії „Рідної Школи" у Львові.

В 1927 році Марія Кромпець вийшла замуж за д-ра прав Юрія Морачевського, сина професора ветеринарії Вацлава, одруженого з Софією Окуневського, першого лікаркою українкою в Галичині. Оце зразкове подружжя пережило щасливі роки сімейного життя. Бог поблагословив їх двома діточками, донечкою Софією і сином Адамом. Та не довго довелось їм утішатися сімейним щастям, бо в 1935 році помер Юрій Морачевський після важкої недуги. Осироченій Марії прийшлося самій пробиватися крізь життя й виховувати діточок. А коли вибухла друга світова війна, неодну важку хвилину треба було їй перенести, як власниці хати й дружині померлого судді. Тому в 1944 році, залишивши свою хату, устатковану в прегарні зразки вжиткового і чистого мистецтва, Марія Морачевська виїхала на скитальщину й осіла в Відні, де в р. 1944-45 вчила рисунків в українській гімназії. І знов довелось їй прожити три роки в Відні під більшовиками, звідки вдалося їй у 1948 р. переїхати до табору ДП в Ляндеку в Тиролі. Звідтам приїхала в 1950 р. з допомогою акції вдів фонду „Мати і Дитина" до ЗДА й осіла у Филаделфії. Заробітня праця для дітей і культурно-освітня для нашого суспільства були її головним заняттям у Відні в таборі ДП та в Америці.

У Филаделфії Марія Морачевська відразу включилася в культурне життя української спільноти і стала першою вчителькою в парохіяльній школі при церкві св. Миколая, де працювала вісім років. Як знаменитий педагог п. Морачевська виховала в цій школі багато молоді, хлопців і дівчат. Своїм зразковим релігійним і патріотичним життям, своїм гарним, погідним характером вщепила вона в серця молоді любов до Бога, до чесного життя, до батьківщини і рідної культури. Тут належить зацитувати слова відомого педагого, сьогодні вже померлого, проф. д-ра Антона Княжинськогос, про п. Морачевську: „Пані Морачевська зглибила своє педагогічне знання своїм мистецьким хистом; вона як високо образований мистець у малярстві, вміє прикрасити свої вчительські зайняття цим своїм талантом. Пані Морачевська знає кожну „свою" дитину, вона організує для неї такі форми життя, щоб охороняли її від небезпек великого міста; вона вміє порадити дитині, як їй доцільно вжити позашкільний час".

П. Марія Морачевська була теж активна в праці жіночих організацій, як „Союз Українок" і „Світова Федерація Українських Жіночих Організацій" (СФУЖО), в різних харитативних установах і в мистецьких організаціях. Вже в роках 1923 і 1926 приймала вона участь у виставках учнів школи О. Новаківського. Пізніше, як член АНУМ брала участь у виставках учнів школи О. Новаківського. Пізніше, як член АНУМ брала участь у загальних виставках малярів. Переїхавши до ЗДА, включилася в праці організації українських мистців і брала участь у виставках українських мистців у Ню Йорку.

Як малярка, учениця Олекси Новаківського, Марія Морачевська не пішла беззастережно за напрямними свого вчителя. В мистецькій творчості поєднала Морачевська імпресіоністичні тони Івана Труша з експресіоністичними Олекси Новаківського. В спробах графіки зближається до Олени Кульчицької. А при тому Морачевська оригінальна в композиціях образів з природи і т. зв. „натюр морт", головно в кольористиці і лініях. Вона вміє сполучити різні барви в повній гармонії. Не любується в ярких кольорах, а в ніжних, пастелевих. В цьому її оригінальність. Дивним дивом потрафила Морачевська сполучити імпресіонізм з реалізмом і витворити свій стиль настроєвого реалізму, бо такий спосіб життя був їй притаманний.

На весні 1960 р. п. Морачевська відвідала нас у Скрентоні. Вибиралася в дорогу до сина, інженера, тоді при війську в Тексасі. Завжди була така сама, як і перед і під час війни, тільки якась заклопотана різними проблемами, і сімейними і громадянськими та мистецькими. Але при тому всьому спокій опановував її. Походив він із її глибокої релігійности й віри. Кожного дня спішилася вона вранці до церкви на Богослужбу.

З початком листопада минулого року написала п. Морачевська з Тексасу до доньки, замужньої за д-ром Іринеєм Темницьким, що скоро побачить її, бо вже вибирається до Филаделфії. Та в поворотній дорозі із сином, над ранком 3-го листопада 1960 р. сталася трагедія, що закінчила її туземне життя. Ще на пів години перед катастрофою плянувала затриматися перед першою католицькою святинею, щоб вислухати св. Літургії. Та не довелося. Воля Всевишнього була інша. Але за Божим провидінням на місці трагедії був о. д-р Дмитро Блажейовський, що вмираючій уділив тайни св. Єлеопомазання в місті Гюстон. Була це остання й найкраща нагорода за її чесне і трудолюбиве життя.

І за ці життьові чесноти на пам'ятнику Покійної пані Морачевської належало б дати напис: Мати — Виховниця — Мистець.

З Рідних Земель Західньої України дійшла до нас сумна вістка, що 24-го квітня 1961 р. упокоївся в Бозі

о. Евген КАРОЛЬ

парох Микулинець біля Теребовлі.

Покійний 47 років душпастирював там. Так Він сам, як і Його парохіяни приготовлялися до відсвяткування 50-літнього ювілею Його священства. Та впереддень ювілею Сам Всевишній покликав Його до себе, щоб увінчати Його в цей день вінцем нев'янучої слави. Покійний, стану вільного, що ніколи не кривив душею, прохав, щоб вірні самі Його похоронили, без участи некатолицького священика. Цей заповіт був виконаний, тільки люди, несучи Тіло на місце вічного спочинку, вступили до церкви ,самі відправили Парастас і поховали в родинному гробівці.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

о. Юрій МЕНЦІНСЬКИЙ
товариш теологічних студій.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — 24-ий УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ НА СХОДІ. НЕДІЛЯ 3-го ВЕРЕСНЯ. Початок — 2-га год. по полудні. Місце — Український Свято-Дмитрівський Громадський Осередок, 681-691 Рузвелт Евеню. Дві Залі. Дві Оркестри. БАЗАР від 4-го до 10-го вересня вечорами, а 9-го вересня вигравка авта й телевізора. — ГРОМАДА ГОСТЯМ РАДА!

Геркімер вшанував Тараса Шевченка

Квітень місяць для громади Геркімер та його околиць був тим місяцем, в якому з ініціятиви уряду церкви св. Покрови запрошено урядників різних українських організацій, товариств, союзів, тощо, які об'єднують та репрезентують Українську громаду в Геркімері та околиці, частинно в Літтел Фоллсі, Могавку, Іліон та Річ Філд Спрінгу. Після виміни думок та дискусії усі учасники прийшли до консолідаційної думки створити Громадський Шевченківський комітет, який би узявся до підготовки концерту-академії та перевів збірку грошей на побудову пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні. Пароха української православної церкви о. П. Будного обрали почесним членом Шевченківського Комітету. Комітет був вибраний в такім складі: голова — голова церковного уряду св. Покрови — М. Кривка, містоголова — голова Відділу Укр. Народного Союзу Я. Сенишин, секретар — голова Відділу Укр. Правос. Ліги М. Свириденко, скарбник — секретар Відділу Укр. Робітничого Союзу А. Осичка, член — голова Укр. Народного Дому Л. П. Зіман.

І от настала неділя 28-го травня коли відбувся запляновании Концерт-Академія, в 2-ій годині по полудні. Заля поволі наповнилася. Пробила 2-га година, хор Укр. Правос. Церкви заповнює сцену, на педесталі сидить Шевченко, поруч нього майорять американський та український прапори. З уст хористів залунав американський гимн, голова Громадського Комітету п. М. Кривка відкрив свято і пригадав, що „Кожний нарід має своїх великих подвижників і рік річно заповнює свої святочні залі, щоб вшанувати їхні великі постаті. Так само наша українська нація сто літ тому утратила найбільшого свого пророка, поета, генія і надхненика українського народу. Віддаймо по своїй спроможності належне йому в цьому Ювілейному 1961 році. та згадаймо його, як він собі бажав „незлим тихим словом".

На залі тиша, за мінуту нібито здалека чути слова Шевченка — „Заповіт" у виконанні хору у супроводі п-ні А. Будної на фортепіяно під орудою о. П. Будного. о. Мирон Пахолок з Трой прочитав реферат англійською мовою про творчість та життьовий шлях невмирущого Кобзаря. Безмірні оплески були найкращою нагородою за цінний реферат. Діти недільної школи та учні з гай скулу прикрасили Концерт деклямаціями та музичними виступами. Наймолодша з-поміж декляматорів Мері Полянська, виразно та гарною українською мовою продеклямувала віршик „Я знаю про Шевченка". Так само Мері Налясковська продеклямувала англійською мовою „Сонце заходить". Оплески наповняють залю після кожного виступу.

„Реве та стогне..." на фортепіяні виконала Галина Кривка. Опісля дуже гарно продеклямувала Євгенія Хряпін „Наша дума", а хор могутніми та мелодійно-чарівкими голосами піснею „Думи мої" закінчив першу частину Концерту. Під час перерви проведено збірку із добровільних пожертв. Другу частину розпочав хор парафії св. Покрови піснею „Садок вишневий" при фортепіяновім супроводі п-ні А. Будної та диригентурою о. П. Будного. Вміло розставлені голоси добре вивчених хористів показали неабияку майстерність, зачаровуючи своїм мелодійним співом присутніх на залі. Видно було вмілу руку учителя та повну пожертву хористів, більшість з яких, це народжені вже в Америці. З рефератом українською мовою виступив о. П. Будний, який освітив шлях Великого Кобзаря, невтомного творця вічного українського слова.

З деклямаціями виступили Івась Готман „Спогад" та Галина Кривка „Чи кожне, діти, знає з вас". Тріо — Віктор Хряпін, Віталій Будний та Ігор Сенишин виконали на музичних інструментах „Українську думку". Успіх виконавців був такий великий, що присутні викликали виконавців декілька разів. Наступною точкою учні гайскулу виступили з деклямаціями. Євген Готман майстерно продеклямував „Сотня літ минає". Ігор Сенишин майстерно з інтонацією виконав деклямацію „Три шляхи". Потім Хор виконав високохудожню пісню „Сонце заходить" після чого на закінчення Концерту в продуманому слові голова Комітету п. М. Кривка взивав всіх присутніх взоруватись на слова бувшого президента Д. Айзенгавера, який закликав шанувати мову батьків своїх, поширювати звичаї народу, з якого походять батьки наші, та збагачувати Америку національними скарбами того народу, з якого походять батьки наші. При допомозі наших чинників ми дістали рідкісний дозвіл на побудову пам'ятника Шевченкові у вільному Вашингтоні, де стоять лише вибрані великі постаті світового маштабу. Цей дозвіл підписав сам президент ЗДА, тому нам американцям українського роду, зостається лише одно — виконати даний рідкісний нам дозвіл. Потім закликав всіх присутніх та всіх громадян, взяти якнайчисленнішу та найжертвеннішу участь під час збіркової акції, яку Комітет буде переводити, завітавши до кожного зокрема найближчими днями. Ми популяризуємо Т. Шевченка, який боровся за ідею Української Держави та її народу. І тут зірвалась буря оплесків, недаючи змоги докінчити промови. Голова в імени Комітету подякував усім учасникам хору, діточкам та мамам, які спричинилися до підготови своїх діточок на цю імпрезу, та окрему подяку отцям М. Пахолкові та П. Будному та всім присутнім, що прийшли віддати поклін нашому Шевченкові. Хор закінчив Академію українським гимном. Враження по Концерті-Академії залишиться на довго в пам'яті присутніх.

М. Г.

КОРИСТАЙТЕ З ВІДПОЧИНКОВОГО ТАБОРУ ДЛЯ МОЛОДІ В ІСТ ЧЕТГЕМІ

У Пластовому Таборі в Іст Четгемі є ще вільні місця для новачок і юначок. Також на загальне бажання продовжено побут до кінця серпня пластунів новаків і юнаків.

Особливо запрошується цих наймолодших, для них є дуже дбайлива опіка під проводом сеньйорки п. Луцької і щиро відданих сестричок.

Здоровий харч, свіже повітря, різноманітність зайнять скріплюють молодечі сили, заохочують до дружнього життя, освідомлюють національно, а батьків відтяжують від журби за свої скарби.

Прийдіть усі, жде на вас старша сеньйорка Бойцун, а на хлоп'ячий табір студент медицини сеньйор Черник.

о. Юрій Менцінський,
пластовий капелян.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ коштує так мало! Брак забезпечення коштує так багато! Забезпечіться в Українськім Народнім Союзі!

З НАШИХ БУДНІВ

ЗГАДАЙМО „МАСЛОСОЮЗ"!

Покійного інж. Андрія Палія, що так ненадійно відійшов у кращі світи від нашого, завжди згадуватиму з глибокою пошаною й вдячністю за те, що в 1931 році не прийняв мене на роботу в „Маслосоюзі"... Потрясений тією життьовою невдачею, я написав нарис „Проблеми", надрукований потім у „Новому Часі", на що звернув увагу, теж уже покійний, редактор Микола Голубець. Він зацікавив мною, дуже тоді скромною особою, власника Видавництва „Українська Преса", дир. Івана Тиктора. Пан директор вправді не добачав у мені журналіста великого калібру, але був тоді в доброму гуморі, бо вибирався на вакації до Югославії, тож махнув рукою і велів приписати мене на штат у газеті „Наш Прапор". Так почалася моя газетярська кар'єра, що, як бачите, триває по сьогодні.

Однак, я й далі тримав тісний контакт з молочарською кооперацією, зокрема з дуже популярними тоді молочними барами „Маслосоюзу", рясно розсіяними по княжому Льва-городі. Були вони широко знані не тільки з своїх знаменитих, смачних продуктів, але й з чарівних „маслосоюзянок", що урядували за прилавками в сніжнобілих чіпочках, облямованих вишивкою. Це були переважно студентки, гімназистки чи семінаристки, неприкладом, для порівняння, ніби теперішні „вейтерки" на Союзівці.

Гей, славні були з них дівчата, і зовсім заслужено проф. Ярослав Барнич (тепер у Клівленді) присвятив їм свою музичну комедію п. з. „Дівча з Маслосоюзу"! До них зїздали й писали поезії поети, малярі, актори та інші голодомори. Підкормили вони не одного студента, що вегетував в Академічному Домі на сухому хлібі і чайку, та й не одному підпільникові-революціонерові додали бойового духа й завзяття в боротьбі з окупантом!

Правда, на наших приходствах говорили, що любов мандрує до серця через шлунок. Тим то деякі „маслосоюзянки" не намарне відгодовували всяку мізероту, бо саме в той спосіб підкормили собі будучих головіків, батьків своїх діточок... А те, що так звана „канапка" була трохи грубше помащена маслом, чи як бідний студент випив порцію сметанки, а заплатив за кисле молоко, — від цього, очевидно, рідна установа не збідніла та й не збанкрутувала, навпаки, з року на рік розросталась, могутніла, дякуючи організаційному генієві таких її провідників, як покійний інж. А. Палій.

З великим сантиментом згадую крамницю „Маслосоюзу" при вулиці Костюшка ч. 1, якраз під видавництвом „Українська Преса"... Гречна обслуга цього молочного бару, під енергійним керівництвом п-ні Коткової, запалала до мене платонічною любов'ю і поставила собі за мету — відкормити мене, бо в тих давніх часах я був худий і тонкий, як нитка, у що важко тепер повірити, розуміється. Та не помагало десерове масло „МС", ні солодка сметанка, ні славна гуцульська бриндзя — я їв, їв, і мене біда їла, тому й не поправлявся. Аж тепер, мабуть, на цій вільній землі Вашингтона вилазять мені боками ті всі маслосоюзні кальорії! Може це палець Божий карає мене за те, що я теж деколи пив сметанку, а платив за маслянку?..

Ікер

ПОДЯКА

Дня 21-го липня ц. р. відійшла у Вічність по короткій і тяжкій недузі, наша Найдорожча МАМА і БАБУНЯ

Ольга з БОНІТЕНКІВ БОРЕЦЬКА

вдова по бл. п. о. протопрезвітерові Михайлові БОРЕЦЬКОМУ.

Похорони відбулися дня 24-го липня ц. р. в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Цією дорогою складаємо сердечну подяку Всечеснішим о.о.: Мостецькому, Шпиткові, Желехівському і Борецькому за відправи Панахид і Похоронів.

Щире Спасибі нашим Приятелям, які в днях нашого горя ділили з нами смуток, та віддали останню пошану Померлій. Дякуємо Всім, що надіслали нам вислови співчуття і жертвували на Служби Божі. Дякуємо похоронному заведенні Costigan & Sons з Pawtucket, R. I., за зразкове виконання своїх обов'язків.

Алла і Августин ЮЗЬВ'ЯКИ
донька і зять;
ОЛЬГА і ІРИНА — внучки.

Ощадність — це основа добробуту

ПЛАТИМО ЗА ОЩАДНОСТІ **4%** РІЧНО ПЛАТНЕ ДВА РАЗИ В РІК

Кожне щадниче конто обезпечене до $10,000 Федеральною Агенцією.
ЩАДІТЬ ПО МОДЕРНОМУ — ЩАДІТЬ ЧЕРЕЗ ПОШТУ
• Оплачуємо кошти пересилки •

ЩАДІТЬ В УКРАЇНСЬКІЙ ЩАДНИЦІ

The Parma Savings Co.

в КЛІВЛЕНДІ, Огайо

— Основана 1915 р. —

ЦЕНТРАЛЯ:
5839 Ridge Road
CLEVELAND 29 (Parma), Ohio
Tel.: TU 4-8700

ФІЛІЯ (Ukrainian Office):
2190 Professor Street
CLEVELAND 13, Ohio
Tel.: PR 1-3627

Обдаруйте своїх Рідних ДАРУНКОМ!

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.

LICENSED BY INTOURIST
ВИСИЛКА ПАЧОК до всіх країн ЕВРОПИ й других.
Користуйтесь услугами ВІДПОВІДАЛЬНОЇ, ВВІЧЛИВОЇ І СКОРОЇ ФІРМИ.
135 West 14th St. — NEW YORK 11, N. Y — CHelsea 3-2583
141 Second Ave. — NEW YORK CITY — Р. Ганкевич — Tel.: GR 5-7430
Відкрито: ЩОДЕННО — від 9:00 до 6:00 веч.; в НЕДІЛІ — від 9:00 до 4:00
НАШІ ВІДДІЛИ:

762 Springfield Ave. IRVINGTON 11, N. J. Tel.: ESsex 2-4685
132 Franklin Ave. HARTFORD, Conn. Tel.: CHapel 6-4724
332 Fillmore Ave. BUFFALO 6, N. Y. Tel.: TL 6-2674 П. Остапчук
2803 3rd Avenue BRONX 53, N. Y. (betw. 147-148 Sts.) Tel.: LUdlow 5-2624
900 Literary Rd. CLEVELAND 13, O. Tel.: TOwer 1-1461 Д. М. Гірняк
11339 Jos. Campau DETROIT 12, Mich. Tel.: TOwnsend 9-3980 В. Ухач
632 W. Girard Ave. PHILADELPHIA 23, Pa. Tel.: WAlnut 5-8878 Т. Гриців
359 West Broadway S. BOSTON 27, Mass. Tel.: ANdrew 8-5040
217 E. Hennepin Ave. MINNEAPOLIS 14, Minn. Tel.: FEderal 2-4908
3216 Sunset Blvd. LOS ANGELES 26, Calif. Tel.: NOrmandy 5-9887 Я. Тростянецький
21 Fifth Avenue YOUNGSTOWN 3, Ohio Tel.: RI 3-0440
963 Bleecker Street UTICA, N. Y. Tel.: RE 2-7476
1103 No. W. 61st Street SEATTLE 7, Wash.
1234 — 9th Avenue SAN FRANCISCO 22, Cal.

ТЕПЕР ДОЗВОЛЯЄТЬСЯ ВКЛАДАТИ ДО ПАЧКИ З ОДІЖЖЮ: ЗЕРНИСТУ КАВУ, ШОКОЛЯДУ В КУСКАХ І ТВЕРДІ ЦУКЕРКИ.
Наша велика фірма користується довір'ям тисячів задоволених клієнтів, гарантує на 100% доставу кожної посилки.
Кожну посилку висилається на протязі 48 годин і приходить на місце призначення через 6-7 тижнів (летунською поштою через 7-12 днів).
В крамницях вибір першоклясних товарів, — по дуже низьких цінах. Жадайте безплатного каталогу з точним перечисленням нових ставок, мита і обслуги.

Відвідайте Рідних і Приятелів!
Подорожуйте вигідно і комфортово популярним КОРАБЛЕМ

M.S. BATORY

GDYNIA AMERICA LINE, з канадійських портів до Савтгемптон, Копенгаги і Гдині над Балтиком (Польща), а звідтам поїздом або автом до всіх частин Східної Европи.

BATORY — це модерний, бездоганно чистий корабель, з просторими, чудово удекорованими публічними залями і комфортовими великими кабінами. На кораблі сердечна гостинність, традиційні досконалі харчі, чемна обслуга, все готова на услуги і поміч для пасажирів.

10% ЗНИЖКИ
на їзду в дешевому сезоні
з МОНТРЕАЛЮ
8-го вересня, 6-го жовтня, 7-го листопада

Зарезервуйте ТЕПЕР на Різдвяну подорож з КВІБЕКУ — 5-го ГРУДНЯ.

Поворот якимнебудь кораблем або літаком.

За резервацією й інформаціями зайдіть до свого місцевого агента подорожей або

GDYNIA AMERICA LINE
220 Bay Street TORONTO 1, Ontario

В Кельні відбулася конференція Української Соціялістичної Партії

Кельн, Західня Німеччина. — 8-9 липня 1961 р. відбулася чергова Конференція Української Соціялістичної Партії (УСП) в Кельні (Західня Німеччина). В конференції взяли участь представники УСП із Англії, Німеччини, Франції і Швайцарії. Організацію Українських Соціялістів Америки (ОУС) і Українську Робітничу Організацію Канади заступала на Конференції проф. Любов Арн. Марголін-Гансен. Засіданнями тої Конференції керувала Президія в складі: А. Чернецький, П. Марголін-Гансен, Панас Феденко і Архип Рибалко.

З уповажнення Секретаря Соціялістичного Інтернаціоналу (Лондон) і з доручення Президії Соціял-Демократичної Партії Німеччини Конференцію УСП повітав та брав у ній участь в першій половині її роботи А. Дінгельс. З доручення Соціялістичної Унії Центральної і Східньої Европи (Лондон) та іменем Литовської Соціял-Демократичної Партії промовляв на Конференції Понас Глемжа, який згадав про давні культурні й політичні зв'язки між Україною й Литвою та висловив надію, що спільними силами народи, поневолені червоною Москвою, виборють свободу й незалежність. Від Секретаряту Соціялістичної Унії Центральної і Східньої Европи прийшов лист, в якому заявлено бажання дальшої співпраці. Від Міжнародної Унії Соціялістичної Молоді (секретаріят у Відні) і від Секретаріяту Британської Партії Праці прийшли листи з побажанням успіху для Конференції. Від Італійської Соціял-Демократичної Партії Конференція УСП одержала телеграму за підписом П. Россі, як також від Польської Соціялістичної Партії за підписом З. Заремби і від інших партій. Загальними оплесками Конференція привітала поздоровлення із Женеви від одного з основників українського соціялістичного руху, проф. Олександра Коваленка, що був учасником революційного повстання проти царського режиму на бойовому кораблі „Потьомкін" 1905 року. Теж дружню телеграму проф. Соломона Гольдельмана із Єрусалиму (Ізраїль) зустріли оплески. Далі Конференція перейшла до розгляду ділових справ. С. Довгаль подав звітну доповідь про діяльність ЦК УСП за час від Конференції в Авгсбурзі (1950 року) і до теперішньої Конференції. П. Феденко виголосив доповідь про міжнародню ситуацію і про положення в Україні. Далі Конференція вислухала й обмірковувала новий проєкт статуту УСП, проєкт програми та ухвалила цілий ряд резолюцій, які торкаються міжнародної та внутрішньої ситуації, виробила в формі резолюцій напрямні для політики УСП на майбутнє. Конференція УСП висловила свою вірність ідеї Незалежної Української Народної Республіки, що була створена під проводом українських демократичних партій після революції 1917 року. Конференція закликає всі українські демократичні сили до консолідованої, згідної боротьби за волю України. Конференція вибрала новий Центральний Комітет і Контрольну Комісію.

● Крайова Рада Робітничих Відносин видала рішення про те, що несправедливою є практика відзначувати позачерговим старшенством тих робітників, які почали працювати під час страйку, або тим, які вернулися до праці, коли ще тривав страйк.

● REAL ESTATE ●

ВЕЛИКИЙ ДІМ, цілий з каменя, в доскон. стані, гарні панелі, відпочин. заля, чудова G.E. кухня, можна зараз впровадитися. Гарне сусідство, близ. склепів, шкіл, укр. прав. церкви, бібліотеки, доскон. комунікація. Телефонуйте: LI 9-4766 вечорами, Philadelphia.

НАШІ 4 ЗАПОРУКИ

1. ЧЕСНОТА (Понад усе)
2. ВИНАГОРОДА (Платимо 4½%)
3. ТАЙНА (Інтимні справи не виходять поза мури інституції)
4. СПОКІЙ ТА ПЕВНІСТЬ (На сторожі майна стоїть не приватна, але державна влада ЗДА)

ЦЕ ЗАСАДИ, ЯКІ МИ НЕ ТІЛЬКИ ГОЛОСИМО, АЛЕ І ПРАКТИКУЄМО КОЖНОГО ДНЯ. ВОНИ БЛАГОСЛОВЛЯТЬ НАШУ ІНСТИТУЦІЮ МІЛЬЙОНАМИ ТА Є ЗАПОРУКОЮ НА МАЙБУТНЄ!

"A THRIFT INSTITUTION ORGANIZED 1917"

TRIDENT SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1938 WEST 51ST STREET • CHICAGO 9, ILLINOIS
TELEPHONE PROSPECT 8-8800

● REAL ESTATE ●

АКРИ ВИСОКО СУХО $749 ЗА АКР

Акуратно поміж New Sunrise Highway Extension і New York to Riverhead Expressway.

Недалеко нова фабрика для шукаючих праці. Висока потенціональна вартість грунтів на Лонг Айленді вказує відразу купцеві, що варта інвестувати туди таку низьку ціну. Земля, яку ми продали п'ять років тому за $99 за акр, коштує тепер по $3.000 за акр. Не пропустіть цієї золотої нагоди. ІНВЕСТУЙТЕ НЕГАЙНО!

$49 ЗГОРИ — по $10 МІСЯЧНО

Зразковий „бонгало" при Jericho Turnpike, Rt. 25. — 3 miles past Smithtown. Also NEW OFFICE on Jericho Turnpike Rt. 25. — 1 mile east of Smithtown Bypass & 376 Jericho Tpk., Selden.

K. H. LEEDS — LAKE RONKONKOMA, L. I.

● VACATION · RESORTS ●

ХОЧЕТЕ СПОКІЙНО ВІДПОЧАТИ?..
Зарезервуйте вже сьогодні місце в горах КЕТСКИЛ
в оселі Glen Spey Manor

Великий модерний купальний басейн. Окремий басейн для дітей. Довкруги сосновий ліс. До винайму мешкання для родини без харчу в новому будинку, в якому є всі модерні устаткування, включно з кухнею, холодільнею і лазничкою, як також кімнати для Гостей з харчами. Повний комфорт, кухня у фахових руках. Інформуватись:

M. BOYCHUK — в Ню Джерзі — DRexel 6-1333,
а також від 25-го червня — Port Jervis, N. Y. — 3-7979.
Дуже приступні ціни для всіх.

TOPPESFIELD 2800 ft. Elev. 2¼ Hrs. Thruway
HAINES FALLS, New York 150 Acre Estate
ДЕШЕВО ЗА ДОБРІ ВАКАЦІЇ
ТИЖНЕВО від $60.00
(2 в кімнаті)
РЕЗЕРВУЙТЕ НА „ЛЕЙБОР ДЕЙ"
Всі спорти. Тенісові корти на всі погоди. Басейн. Европейська і американська кухня. Кімнати з терасами, коминки, прив. лазнички, розваги, танки, площа до забави для дітей.
Пишіть або телеф. For res. call (collect)
HAINES FALLS 474 or inform. N. Y. Office: LO 8-0700

Спорт

МІЖНАРОДНА ФУТБОЛЬНА ЛІҐА

Дукля, Чехословаччина — Евертон, Англія 7 : 2

Ці перші з двох змагання фіналу М. Ф. Ліґи відбулися в середу 2-го серпня на Польо Ґравндс в присутності 16.218 глядачів. Чехам вистачило не цілих десяль початкових хвилин гри, щоб розпізнати англійців і почати ґураґанні наступи на їх ворота. Перших п'ять хвилин однак пройшли під сильною перевагою Евертону, яка закінчилася остаточно невикористаним карним зі стрілу Коллінса в 7-ій хвилині. Дуже добрий воротар Дуклі Коуба пописався кількома надзвичайно притомними акціями спочатку змагань, як теж і при пізніших стрілах по його воротах. Далі ворота до Евертону посипалися як з мішка в такому порядку: Кучера — 9 хв., Єлінек — 14 хв., Боровічка — 32 хв., Брумовскі — 37 хв. і знов Кучера — 38 хв. Після перерви англійці були в полі майже рівнорядним противником чехів, але їх спроби грати довгими подачами завели вповні, так як і сама система гри „MW". Евертон здобув двоє воріт у 49-ій та 63-ій хвилині зі стрілів Вернона та Янґа, але під кінець змагань Масопуст у 80 хвилині та Кучера у 88-ій піднесли вислід дня на 7:2. При такому високому висліді першої зустрічі ледве чи можна думати про можливість Евертону вийти переможцем у серії двох гор фіналу. Їм би треба виграти чергові змагання в неділю 6-го серпня з різницею шести воріт.

По змаганнях відвідав я чеських змагунів та мав дружню розмову з їх менаджером Ярославом Вейводою. Представив йому мене, як представника українського щоденника, мій знайомий службовик чеського представництва в О. Н. В інтерв'ю з Вейводою брали участь ще два кореспонденти американських щоденників, яким прийшлося мені, бути за перекладача. Вейвода скромно, але впевнено, говорив при систему 4—2—4, що нею грає його дружина в противенстві до консервативної системи англійців, про чотирьох репрезентантів Чехословаччини в його одинадцятці та про молодого талановитого Кучеру, якому лише двадцять років, і саме в цьому році виказує такий поступ в грі на стрілах. Гри англійців не хотів Вейвода назвати брутальною, стверджуючи, що це типова тверда гра англійців. В дальшій розмові зі мною виявилося, що сам Ярослав Вейвода, це бувший змагун „Спарти", який добре пам'ятає змагання з ужгородською „Руссю". Що більше, він приятелює з бувшим воротарем „Русі" Бокшаєм, який живе тепер у Празі. Дуже приязну розмову з Вейводою закінчив я побажанням його дружині дальших успіхів і слід за цим нагод бачити гру його клюбу в наступному сезоні М. Ф. Ліґи (в. с.)

● MISCELLANEOUS ●

Іван ВУЙКІВ
Знана УКРАЇНСЬКА ФУТРЯНА ФІРМА
виконує на замовлення НОВІ ФУТРА
перемодельовує п'оходжені футра по найновіших фасонах.
Приймає футра на ПЕРЕХОВАННЯ - STORAGE
Відбір і доставка на місце.
J. WUJKIW, Inc.
MANUFACTURING FURRIER
111 E. 7th Street
New York 9, N. Y.
Tel. SPring 7-8710

Англія засуджує ізоляціонізм і скріплює єдність Европи

Лондон. — Англійський прем'єр Геролд Мекміллен, пояснюючи в палаті громад під час дводенної парляментарної дебати над закордонною політикою потребу приступлення Англії до Европейської Економічної Спільноти, вказав на теперішню грізну міжнародну ситуацію, яка вимагає політичної єдности Заходу. Мекміллен признав, що англійці мають традиційний нахил до ізоляціонізму, але тут же ствердив, що в часах міжнародної небезпеки Англія вирікалась ізоляціоністичної політики. Теперішній час — казав англійський прем'єр — знову дуже грізний і ніхто не може передбачити, як довго він буде такий. Мекміллен запевнив парлямент, що хоч англійський уряд солідарний з заявою през. Кеннеді в справі Німеччини та Берліну, проте він не прийняв ніяких формальних зобов'язань та що ця справа буде вирішена щойно на суботній конференції міністрів закордонних справ у Парижі. Проте англійський уряд проголосив також мобілізацію 5.000 резервістів, що їх вишлеться до Західньої Німеччини для збільшення тамошнього англійського війська до сили 55.000. Мекміллен заявив теж, що остаточне рішення про приступлення Англії до Европейської Економічної Спільноти, чи пак до Спільного Господарського Ринку шістьох західньо-европейських континентальних держав може прийти аж після того, як ті держави дадуть ґарантії потрібні для англійського хліборобства та для інтересів членських країн Британського Коммонвелту. Англійська палата громад мовчки вислухала заяви Мекміллена, але лідер опозиційної Партії Праці Гю Гейтскелл заявив, що опозиція не буде голосувати проти уряду в цій закордонно-політичній дебаті.

Конґресмен Кінґ обороняє проєкт медичної допомоги

Вашинґтон. — Прихильники урядового проєкту медичної допомоги в рямках соціяльного забезпечення завзято обороняють цей проєкт проти атак представників Лікарського Товариства. Конґресмен-демократ Сесіл Р. Кінґ, який є спонзором урядового проєкту, назвав провідників Американського Лікарського Товариства „розпачливими людьми", які ширять неправдиві інформації про урядовий проєкт, щоб тільки не допустити до його ухвалення в Конґресі. „В довгорічній моїй законодатній праці, — казав конґресмен Кінґ, — я не бачив такої заяви, яка б критикувала в проєкті те, чого там немає". Кінґ сказав це після того, як президент Американського Лікарського Товариства д-р Ліонард В. Ларсон прочитав 91-сторінкову заяву проти урядового проєкту. Ця дискусія велася в Палатній Комісії Способів і Засобів. Інший представник лікарів д-р Едвард Анніс твердив, що секретар здоров'я, виховання та добродійности Абрагам Рібікофф, критикуючи в телевізії становище лікарів, твердив невірно, що давніше лікарі виступали також проти законопроєкту про соціяльне забезпечення і проти медичного забезпечення в так званому Блу Кроссі.

● 2-го серпня Конґрес прийняв законопроєкт про створення державного парку коло Кейп Коду, Массачусетс. Цей парк на узбережжі має мати 26.666 акрів. Він є віддалений на 25 миль від дому Президента в Гаяннис Порті.

● Хрущов викликав до Москви свого амбасадора в Бонні, Андрея Смірнова, для наради. Смірнов ледви три тижні тому вернувся до столиці Західньої Німеччини з довшої відпустки, що її перевів над Чорним Морем.

BUY U.S. SAVINGS BONDS

● HOUSES for SALE ●

НА ПРОДАЖ
Продається з втратою, власник помер
50-КІМНАТНИЙ ДІМ (BOARDING HOUSE)
повністю умебльований, в серці гір Кесткіл.
OLYMPUS PALACE
Route 23-A — Catskill, N.Y.
Tel.: Catskill 62.

● MISCELLANEOUS ●

Все побажаний ДАРУНОК ...
ХАРЧОВА ПАЧКА ДО СССР
ДАРОМ ДОСТАВА. — ПОМІРКОВАНІ ЦІНИ.
Жадайте наших цінників в українській мові.
GRAMERCY —
118 East 28th Street
NEW YORK CITY
Tel.: MU 9-0598
Відкрито:
Понеділок до п'ятниці 9-5:30
Закрито в суботи і неділі під час літа.

Канада продала в цьому році понад 300 мільйонів бушлів пшениці

Оттава. — Домініяльне статистичне бюро повідомляє, що експорт пшениці і муки в тому рільному році, що закінчився 31-го липня ц. р., має бути рекордово високе. Бюро стверджує, що скількість продаваної пшениці в останніх місяцях постійно збільшувалося, і в травні дійшла до місячного рекорду 42.2 мільйона бушлів. В 10-ох місяцях, це значить від 1-го серпня 1960 до 31-го травня 1961 року, Канада продала 287 мільйонів бушлів пшениці, а в тому самому часі 1959-1960 року тільки 235 мільйонів бушлів. Немає ще даних за цьогорічні місяці червень і липень. Канада продає пшеницю і СССР.

● FINANCIAL ●

ЗБІЛЬШЕНІ ДИВІДЕНДИ!

4% річно
КРЕДИТОВАНЕ, АБО ПЛАТНЕ 2 РАЗИ В РІК.

Починаючи 1-го липня 1960 р.

● Ощадності, забезпечені до $10,000.
● Гроші, одержані до 15-го СЕРПНЯ 1961 р., будуть процентувати нові дивіденди від 1-го СЕРПНЯ.
● Радо приймаємо нові конта, від $1.00 вгору.

IRVING SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
126 MARKET ST. (бл. MAIN) PATERSON, N. J.
Відкрито ЩОДЕННО — від 9-ої рано до 3-ої по полудні.
Також у П'ЯТНИЦІ — від 6-ої до 8-ої вечора

ДЛЯ ВАШОЇ ВИГОДИ:
ОЩАДНОСТЕВІ КОНТА — РІЗДВЯНІ ОЩАДНОСТІ — ВАКАЦІЙНІ — ГІПОТЕЧНІ ПОЗИЧКИ — ПОЗИЧКИ НА ПОЛІПШЕННЯ ДОМУ — ПОДОРОЖНІ ЧЕКИ — ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ — ПРИЙМАННЯ РАХУНКІВ ЗА ГАЗ, ЕЛЕКТРИКУ І ТЕЛЕФОН — ВОГНЕТРИВАЛІ СКРИНЬКИ.

ШЛІТЬ ГРОШІ до КРАЮ
Гроші — це найбільш побажаний дарунок.
Наша нова ставка $1.11 за новий рубель, що означає 9 НОВИХ РУБЛІВ за $10.00.
Експресова достава до 2-ох тижнів. Повна ґарантія. Офіційні посвідки відборця.
Кошти пересилки:
Кожна сума до $30.00 — $3.00
Понад $30.00 — 10%.
ШЛІТЬ ТАК ЧАСТО, ЯК ТІЛЬКИ МОЖЕТЕ.
GRAMERCY — Dept. S
New York City: 118 E. 28th St. Room 906, Tel.: MU 9-0598
Newark, New Jersey: 744 Broad St., Room 925
Фірма має дозвіл Департаменту Банків і забезпечена бондована на $20,000.00.
Урядові години: понеділок до п'ятниці 9-5:30.
Під час літа закрито в суботи і неділі.

Уникайте в підприємствах, що оголошуються в „Свободі"

● TRAVELING ●

Cosmos Travel Buerau
ПІОНЕР і НАЙБІЛЬШ ФАХОВА АҐЕНЦІЯ ПОДОРОЖЕЙ ДО КРАЮ.
і всіх інших країн СХІДНЬОЇ ЕВРОПИ.
Коли плянуєте подорож на короткий, або довший побут зі своїми Кревними COSMOS скоро постарається Вам ВІЗУ і займеться всіми іншими подробицями, щоб заощадити Вам клопотів.
COSMOS може допомогти спровадити Ваших кревних з УССР.
За кожним пляном подорожі — кудинебудь — порозуміїтеся або зайдіть до:
COSMOS TRAVEL BUREAU
45 West 45th Street
NEW YORK, 36, N. Y.
Phone: CI 5-7711
Платне оголошення. Виїзд на власний риск подорожнього.

● MISCELLANEOUS ●

НАЙЛІПША І НАЙПЕВНІША ОБСЛУГА в справі ПОСИЛОК-ДАРУНКІВ до всіх частин ЕВРОПИ
ПРИНОСІТЬ АБО ПЕРЕСИЛАЙТЕ ПАЧКИ ДО КОНТОРИ НАЙСТАРШОЇ ПОСИЛКОВОЇ ФІРМИ
GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.
ГОЛОВНА КОНТОРА
716 WALNUT STREET — PHILADELPHIA 6, PA.
WAlnut 5-3455
ФІЛІЇ В УСІХ НАЙБІЛЬШИХ МІСТАХ —
— ЖАДАЙТЕ КАТАЛОҐІВ —
Звертайтесь через місцеву телефонічну книгу.
ШВИДКА — КВАЛІФІКОВАНА — НАДІЙНА ОБСЛУГА

COSMOS PARCELS EXPRESS Corp.
(LICENSED by INTOURIST)
приспішує ПОСИЛКИ до Ваших Приятелів і Свояків у всіх частинах СССР.
Посилки є забезпечені і достава є ґарантована. Відборець не доплачує нічого.
У всіх наших відділах є великий вибір матеріялів на мужеські й жіночі одяги, по великих знижках. Також у нас дістанете багато інших речей, які надаються на висилку, по дешевших цінах, як деінде.
За повними інформаціями пишіть або звертайтеся особисто до нашого найближчого відділу:

NEW YORK 3, N. Y. — 39 Second Ave.	Phone:	AL 4-5456
BROOKLYN 21, N. Y. — 506 Wilson Ave.	"	HY 1-5290
BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Ave.	"	DI 5-8808
PATERSON 1, N. J. — 99 Main St.	"	MU 4-4619
VINELAND, N. J. — West Landis Ave. (Gr. Orth. Club Bldg.)		
LAKEWOOD, N. J. — 126 — 4th Street	Phone:	FO 3-8569
NEW HAVEN, Conn. — 6 Day Street	"	LO 2-1446
PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson St.	"	HU 1-2750
CLEVELAND 13, Ohio — 2683 W. 14th St.	"	TO 1-1068
WORCESTER, Mass. — 174 Millbury St.	"	SW 8-2868
HAMTRAMCK, Mich. — 11333 Jos. Campau	"	TO 7-1575
CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Ave.	"	BR 8-6966
CHICAGO 8, Ill. — 3212 S. Halsted Street	"	WA 5-2737
SAN FRANCISCO, Cal. — 2076 Sutter St.	"	FI 6-1571
NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Ave.	"	BI 3-1797
PHILADELPHIA, Pa. — 530 W. Girard Ave.	"	WA 2-4035
WATERBURY, Conn. — 6 John Street	"	PL 6-6766
GRAND RAPIDS, Mich. — 606 Bridge St. N. W.	"	OL 8-2256
DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Ave.	"	VI 1-5355
PASSAIC, N. J. — 176 Market Street	"	GR 2-6387
ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant St.	"	CH 9-6245
LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd.	"	AN 1-2994

The Vineland Branch open Friday, Saturday and Sunday only.

● ПРАЦЯ ●
● HELP WANTED MALE ●

LATHE HAND — TURRET
Цілковитий досвід самостійної праці.
SUPREME
EV 8-3738
Mr. Bienstock.

● РІЗНЕ ●

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St
Tel.: GR 3-3550 New York City
РИБАЛКИ — імпортовані прибори для ловлі риб (нім. гачки) — одержите в АРЦІ.

● РОЗШУКИ ●

КОНОБІЯ ІВАНА, сина Николи і Маланки, ур. 9-го березня 1900 р. в селі Іванків, Зах. Україна, шукає рідна сестра Анна. Хто знав би що про нього прошу писати на адресу: Mr. Kyrylo HAJDAMACHA, 5 Schoolstraat, Eisden Mijnen, Belgium.

● ROOMS FOR RENT ●

ДО ВИНАЙМУ
5 кімнат з лазничкою, огрівання, модерна кухня.
97 Van Wagenen
JERSEY CITY, N. J.
Тел.: HE 2-3381
Околиця Journal Square.
$96.50 місячно.

● BUNGALOW FOR SALE ●

НА ПРОДАЖ РЯД БОНҐАЛ
18 будинків, голов. і відпочинковий будинки і будинки до винайму, нов. фільтрований басейн, прибл. 15 акрів для розбудови, при Rt. 209, близ. Ellenville, N.Y. Мінімум завдатку — $10,000. Пишіть:
REICHEL BUNGALOW COLONY
ELLENVILLE, New York
Telephone 781 M 2.

УВАГА! УВАГА!
ВЛАСНИКИ ДОМІВ, СКЛЕПІВ й інших БУДІВЕЛЬ міста НЮ ЙОРКУ й ОКОЛИЦЬ!
Виконуємо всякого роду РЕМОНТ, перебудовуємо, відповідно Ваших бажань та вимог будівельного закону.
ПОРАДИ БЕЗКОШТОВНО.
I. LOSOWY
JU 2-1540 (Office)
GR 3-0037 (Home)

BUY U.S. SAVINGS BONDS

● FUNERAL HOME ●

JOHN F. JUREK FUNERAL HOME
Найкращі похорони, по найнижчих цінах, з наймодернішим комфортом для Родини.
Mr. John F. JUREK — власник і директор заведення, з увагою до всіх побажань.
728 4th Ave., B'klyn, N. Y.
SOuth 6-4192
Air Cond'ed. Chapels all localities.

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАЙМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ New Jersey
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі.
John KOWALCHYK
129 GRAND STREET
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel.: HEnderson 4-5131

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура
Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568